

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 527/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká 5680/2B, Pezinok, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 18C/56/2010 z 22. apríla 2022, postupu a rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/3/2023 z 30. novembra 2023 a proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/50/2024 z 28. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Ústavnému súdu bola 10. septembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie svojich práv podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 3 a 4, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 36 ods. 1 a 3 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd rozhodnutiami súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie vecí jednotlivým súdom na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci, priznanie finančného zadostučinenia a náhrady trov konania.

2. Sťažovateľ a spoločnosť [REDAKOVANÉ] (kde bol sťažovateľ spoločníkom aj konateľom, pozn.) (ďalej len „spoločnosť“) sa ako žalobcovia žalobou zo 7. júla 2010 domáhali voči Slovenskej republike náhrady nemajetkovej ujmy 20 000 eur (každý zo žalobcov) a náhrady trov konania z dôvodu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Podanú žalobu odôvodnili tým, že žalovaná je zodpovedná podľa § 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) za diskriminačné konanie Okresného súdu Bratislava II, za neoprávnený zásah tohto súdu do výsostne osobnostných práv sťažovateľa a neoprávnený zásah do práva na dobrú povesť spoločnosti vydávaním nezákonných rozhodnutí v konaniach sp. zn. 33Rob/1903/2007, 31Ro/5177/2006, 32Ro/799/2007, 54Cb/176/2007 a sp. zn. 31Ro/5176/2006. V týchto rozhodnutiach súd odmietol spoločnosti priznanie oslobodenia od súdneho poplatku s poukazom na to, že „... *Okolnosť, že podnikateľ nie je vo svojej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, nie je dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov...*“. Tým, že tieto rozhodnutia boli sprístupnené ostatným účastníkom konania, malo byť zasiahnuté do dobrej povesti žalobcov. Sťažovateľ poukazoval najmä na to, že [REDAKOVANÉ], ale aj [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sa uskrňali nad tým, že nie je v podnikateľskej činnosti úspešný.

3. Okresný súd v poradí prvým rozsudkom z 10. novembra 2015 žalobu zamietol, pretože žalobcovia nepreukázali existenciu nesprávneho úradného postupu ani vydanie nezákonného rozhodnutia, v príčinnej súvislosti s ktorým by im mohla vzniknúť akákoľvek nemajetková ujma. Krajský súd rozsudok potvrdil, ale najvyšší súd ho zrušil pre vypočutie svedka [REDAKOVANÉ], o ktorom žalobca vopred nemal vedomosť a nebol o jeho výsluchu vopred vyzrotený.

4. V poradí druhým rozsudkom z 22. apríla 2022 okresný súd opätovne žalobu zamietol. Poukázal na to, že s výnimkou dvoch rozhodnutí boli namietané rozhodnutia zrušené/zmenené v odvolacom konaní. Žalobcovia teda nepreukázali existenciu nezákonného rozhodnutia. Ďalej žalobcovia namietali prieťahy pri vydávaní týchto rozhodnutí. Tieto však žalobcovia rovnako nepreukázali – neboli konštatované ani ústavným súdom a ani predsedom okresného súdu. Všeobecné konštatácie súdov o dôvodoch na nevyhovenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov navyše podľa okresného súdu nie sú spôsobilé zasiahnuť do osobnostnej sféry žalobcov, pričom sťažovateľa sa ani netýkajú (žiadateľom bola spoločnosť, pozn.). Uznesenia podľa súdu nie sú osočujúce, neohrozujú česť, dôstojnosť, nevybočujú z medzí etiky ani dobrých mravov. Z výsluchu svedkov navyše vyplýva, že predmetné rozhodnutia nijako neovplyvnili ich mienku o žalobcoch.

5. Podľa krajského súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a odôvodnenie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. K námietke žalobcov týkajúcej sa výpovede svedka [REDAKOVANÉ] o tom, že nebol pozbavený mlčanlivosti, súd poukázal na dovolacie rozhodnutie vo veci, kde najvyšší súd tieto námietky neakceptoval. Poukázal najmä na to, že žalobca o výsluchu vedel a dokonca to boli žalobcovia, ktorí jeho výsluch navrhli. Za účelovú považuje ich argumentáciu týkajúcu sa jeho psychického ochorenia, keďže k vyšetreniu svedka došlo až po troch rokoch od výsluchu (podľa predloženej lekárskej správy, pozn.). Pokiaľ žalobcovia namietali odmietnutie spravodlivosti tým, že bolo zmarené vypočutie niektorých svedkov ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), na ich výsluchu po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie netrvali samotní žalobcovia, a je aj na samotnom súde, ktoré dokazovanie napokon vykoná a ktoré nie. Žalobcovia ďalej namietali vykonanie pojednávania 25. januára 2022 – teda počas vyhláseného a prebiehajúceho núdzového stavu. K tomu súd poukázal na splnenie všetkých podmienok v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 Z. z. o vykonávaní pojednávanií, hlavných pojednávanií a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu (ďalej len „vyhláška“). Strany boli poučené o dodržiavaní hygienických a protiepidemiologických opatrení, ako aj o tom, že je pojednávanie nevyhnutné s ohľadom na to, že ide o reštančnú vec a samotný sťažovateľ podal na ústavnom súde sťažnosť pre prieťahy v súdnom konaní. K námietke žalobcov,

že súd nekonal s ich advokátkou, súd poukázal na to, že samotní žalobcovia v priebehu konania doručili súdu vyjadrenie, že ich táto bude zastupovať až v odvolacom konaní.

6. Proti sťažnosťou napadnutému rozsudku krajského súdu podali žalobcovia dovolanie podľa § 420 písm. f) a e) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), kde v podstatnom namietali, že (i) odvolací súd ich neupovedomil riadne a včas predpísaným spôsobom o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, (ii) spoločnosti nebol doručený odvolací rozsudok, (iii) do vydania odvolacieho rozhodnutia nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti voči JUDr. Kučerovej, (iv) výsluch svedka ■■■■■ ■■■■■ bol deformovaný, a preto nepoužiteľný a (v) súdy sa nevysporiadali s otázkou v žalobe namietanej diskriminácie. V priebehu dovolacieho konania najvyšší súd zistil, že k 15. marcu 2025 došlo k *ex offico* výmazu spoločnosti z obchodného registra, a preto dovolacie konanie vo vzťahu k spoločnosti zastavil.

7. K námietke zaujatosti sa vyjadril najvyšší súd už v predchádzajúcom dovolacom rozhodnutí, kde konštatoval, že súd na námietku neprihliadal s poukazom na § 15 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Poukázal však aj na to, že v ostatnom rozhodovaní na prvom stupni táto sudkyňa ani nerozhodovala. O verejnom vyhlásení rozsudku krajský súd informoval na úradnej tabuli a webovej stránke v súlade s § 219 ods. 3 CSP a na žiadosť žalobcov ich zároveň informoval aj mailom na nimi uvedené mailové adresy. Rozsudok bol síce vyhlásený bez účasti žalobcov, avšak nič nesvedčí záveru, že by sa tak udialo z dôvodu nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu. Účelová je podľa najvyššieho súdu argumentácia o nedoručení odvolacieho rozhodnutia spoločnosti, pretože rozhodnutie bolo zaslané na adresu totožnú s adresou sťažovateľa, na ktorej spoločnosť v priebehu konania preberala všetky písomnosti. Nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov ani nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie sú vadou konania podľa § 420 písm. f) CSP a zároveň najvyšší súd takú vadu nezistil. S ohľadom na konštatovanie súdov o nesplnení podmienok pre zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. boli irelevantné námietky sťažovateľa týkajúce sa jeho údajnej diskriminácie. Dovolanie sťažovateľa s ohľadom na tieto skutočnosti najvyšší súd odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Tvrdí, že bolo porušené aj jeho právo na spravodlivý súdny proces, pretože najvyšší súd neposúdil jeho vec ako celok, ale ho odbil a nevysporiadal sa s tým, že konanie ako celok nebolo spravodlivé, ale „... bolo výsledkom zverstiev proti ľudskosti dňa 18.11.2014 riadených a organizovaných zákonnou sudkyňou a napáchaných voči sťažovateľovi v čase jeho liečenia väzenskou psychiatrickou od 09.09.2014, ktorá nedala súhlas s týmto jeho predvádzaním...“. Namieta, že nebol riadne a včas predvolaný na toto pojednávanie. Tiež poukazuje na opakované znásilnenie obuškom do konečníka za účasti vlčiaka a policajtov v čiernych kuklách počas tejto eskorty. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu považuje za nezákonné a protiústavné, kde absentuje riadne a presvedčivé odôvodnenie. Ústavne nekonformne sa krajský a najvyšší súd vysporiadali s namietaným konaním pojednávania počas núdzového stavu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného a krajského súdu:

9. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, podľa ktorého ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Každá osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (II. ÚS 734/2017).

10. Sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu označených práv proti napadnutému rozsudku okresného súdu opravný prostriedok (odvolanie), ktorý aj využil. Rovnako využil aj opravný prostriedok (dovolanie), ktorý mal k dispozícii na ochranu označených práv proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti porušeniu práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu bol krajský súd a vo vzťahu k rozsudku krajského súdu najvyšší súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti týmto rozhodnutiam. Ústavnú sťažnosť preto ústavný súd v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Sťažovateľ v podstate poukazuje na to, že sa mu konanie ako celok javí nespravodlivé. Jeho argumentácia v podstatnom smerovala proti nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu, ako aj k jeho arbitrárnosti. So závermi sťažovateľa sa však ústavný súd nestotožnil, a preto ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

12. Napriek (občas) zmätočným podaniam sťažovateľa totiž v napadnutom dovolacom rozhodnutí možno zreteľne vidieť snahu najvyššieho súdu vyabstrahovať argumentáciu sťažovateľa a vyjadriť sa k jeho námietkam. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je podľa ústavného súdu zrozumiteľné aj laicky uchopiteľné a najvyššiemu súdu nemožno vytknúť, že sa odmietol opätovne vyjadriť k tým jeho námietkam, o ktorých už bolo opakovane rozhodované.

13. K vykonaniu pojednávania počas prebiehajúceho núdzového stavu najvyšší súd správne uviedol, že boli riadne splnené podmienky na jeho konanie podľa vyhlášky. Ústavný súd tiež poukazuje na to, že samotný sťažovateľ urgoval pokračovanie v konaní sťažnosťou podanou na ústavný súd 6. októbra 2021. Z tohto pohľadu sa potom nesúhlas s nariadeným pojednávaním v januári 2022 javí ako účelový – ak totiž na jednej strane namietal, že súd nekoná, potom nemôže súčasne trvať na tom, aby nenariad'oval vo veci pojednávania.

14. Pokiaľ ide o namietané neinformovanie krajským súdom o dátume a mieste verejného vyhlásenia rozsudku, samotný sťažovateľ ako prílohu podanej ústavnej sťažnosti priložil mail, v ktorom ho krajský súd informoval o tom, kedy a kde bude vyhlásený rozsudok vo veci.

Sťažovateľ ani nenamieta, že by boli adresy výslovne nesprávne, len že mu mail nemohol byť doručený v dôsledku apostrofov pred a za mailom. Tieto apostrofy však (ako správne uviedol najvyšší súd) nepredstavujú obsahovú súčasť označených mailov žalobcov, ale iba technické označenie adresátov *pro domo*.

15. Vo vzťahu k výsluchu svedka ■■■■■ ■■■■■ sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti argumentoval iba tým, že mu (takmer tri roky po výsluchu) bolo diagnostikované psychické ochorenie – nijako však nevyvrátil, netvrdil a ani nedokázal, že by týmto ochorením trpel už v čase výsluchu. Treba tiež poukázať na to, že mal možnosť sa výsluchu svedka zúčastniť, a ak mal už v tom čase pochybnosti o jeho zdravotnom stave, s touto skutočnosťou ho konfrontovať. Opäť však možno uvažovať aj o účelovej argumentácii, keďže výsluch tohto svedka navrhol samotný sťažovateľ.

16. Napokon sťažovateľ uvádza, že v konaní došlo aj k porušeniu jeho práva podľa čl. 3 dohovoru (zákaz neľudského a ponižujúceho zaobchádzania) ponižujúcim zaobchádzaním a predvedením eskortou na pojednávanie 18. novembra 2014 (keďže bol v tom čase vo väzbe v súvislosti s vedeným trestným stíhaním voči jeho osobe). Tu je potrebné uviesť, že prípadný nesprávny postup príslušných orgánov, ktoré eskortovali sťažovateľa na toto pojednávanie, nemohol skúmať ani odvolací súd a ani dovolací súd v civilnom konaní – nebolo to totiž ich úlohou. Ako konštatoval ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 287/2015 z 1. júla 2015 (v uznesení, v ktorom rozhodoval ústavný súd práve o namietanom porušení práv sťažovateľa postupom okresného súdu pri predvedení na pojednávanie 18. novembra 2014, pozn.), „... v kontexte uvedeného v rámci konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 18 C 56/2010 zákonná sudkyňa dala výlučne len pokyn na predvedenie sťažovateľa na nariadené pojednávanie, pričom samotné vykonanie predvedenia bolo v kompetencii ÚVV a ÚVTOS v Bratislave, a teda zákonná sudkyňa samotný akt predvedenia nerealizovala.“.

17. V slovenskom právnom poriadku sú iné orgány verejnej moci, ktoré disponujú potrebnou právomocou na preskúmanie zákonnosti sťažovateľom namietaného postupu a ktorých úlohou by v prípade podania návrhu sťažovateľa bolo aj riadne zistiť skutkový stav a vyvodiť v prípade preukázateľného nezákonného postupu aj príslušné dôsledky. Sťažovateľ však podanie takého návrhu netvrdil a nenamietal a ústavnou sťažnosťou nenapadol. Nebolo úlohou civilných súdov preskúmať zákonnosť tohto postupu v občianskom súdnom konaní a z tohto dôvodu nemožno uvažovať ani o tom, že by zo strany týchto súdov došlo k porušeniu práv sťažovateľa.

18. Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom uvedených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru):

19. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti napokon ústavný súd vyvodil aj to, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2

ústavy) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného, krajského aj najvyššieho súdu v dotknutom konaní. Ako však sám sťažovateľ v podanej sťažnosti uvádza, konanie už bolo v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne ukončené, a to v celom jeho rozsahu. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy v nadväznosti na vyslovenie porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priesťahom v konaní nedochádza, je daný dôvod na nevyhovenie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (I. ÚS 410/2017), resp. jej nevyhovenie. S ohľadom na to ústavný súd aj v tejto časti podanú ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu